

NAGANA (14) *sb f*

Wszystkie a jasne.

sg *N* nagana (1). ◇ *G* nagany (12). ◇ *A* naganę (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI i XVIII w.*

Zarzut, przygana; skaza; obelga; aculeus, culpatio, improbatio, macula, morsus, notatio, opprobrium, reprehensio, sugillatio, vellicatio, vituperatio Cn (14): Iesli tedy téy łzpátnéy nágány chcą vydź Sąsiedzi náfzy Litwá/ [...] niechże łye obróci ku iáfności łwobody Królestwá Polłkié⁸⁰ *OrzQuin Q2v*.

nagana w czym (1): Z Litwy ten wzięty do Polłki zá Páná, Ktoremu dána wielka w tym nágáná: Iż sierot płáczu y vbogich łkánia, [...] nie miał ná łwéy pieczy. *KlonKr E4v*.

W przeciwstawieniu: »wdzięczność ... nagana« (1): Doznácie y wdzięczności/ doznácie nágány/ Bo rozne obyczáie máią rozne Pány. *WisznTr 5*.

W charakterystycznych połączeniach: *nagany doznać, ująć; nagana dana*.

Zwroty: »być bez nagany« = *esse inculpatum* *Modrz*; *sine crimine esse* *PolAnt*, *Vulg* [szyk zmienny] (5): *BudNT Tit 1/6*; *ModrzBaz 15*; *CzechEp 76*; *WujNT Tit 1/6*; Cándidaći v Rzymian w biáłyh łzátach chadzáli: znácząc, że bez nágány ich Elektcia byłá y ma bywáć *SarnStat 1300*.

praw. »naganę cierpieć« (1): Ale [gdy *pojmują się*] w równych łtopniach nie ták nágánę ciérpi wítwá Boża w tym, áby łtáfłza perłoná w wczćiwości byłá miáná. *SarnStat 601*.

Wyrażenie przyimkowe: »bez, przez nagany« = *emendate Calep (9:1)*: [*aby sędziowie*] łámi przez włzelkiey nágány żyli/ [...] od wyłtępku o kthory drugiego łádzá/ áby wolni byli *GroicPorz dv, 114v*; *Expolio* – Poleruie, wiołtrząm, doprawuie bez nagany. *Calep 395a, 359a*.

~ *W charakterystycznym połączeniu*: *bez nagany żyć (2)*.

Szereg: »bez zmazy, bez nagany« (1): Rofkázuić [...] ábyś záchował to rołkazánie bez zmázy/ bez nágány [*sine macula, irreprehensibile*] áż do przyłźcia Páná náfzego Iesu Chriłtá. *WujNT 1.Tim 6/14*. *Cf* »być bez nagany«. ~

Synonirny: *makula, przygana, przymowka, uszczypek*.

Cf **NAGANIENIE**